

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag
om ändring av vägtrafiklagen**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att vägtrafiklagen ändras så att parkeringstillstånd för handikappade även beviljas för transport av synskadade. Samtidigt föreslås det att utländska parkeringstillstånd för handikappade även skall gälla i Finland. Dessutom föreslås vissa smärre ändringar, avsedda att tillgodose de handikappades parkeringsbehov.

Användning av s.k. parkeringsljus skall enligt förslaget tillåtas i tätorter främst för person- och paketbilar. Benämningen på de ljus nu kallade parkeringsljus ändras till framljus.

I propositionen finns också bestämmelser om väjningsplikt för förare som kommer från en snöskoterled till en annan väg. Skyldigheten att uppsätta avstängnings- och varningsanordningar samt trafikljus vid järnväg överförs från väghållaren till den som underhåller järnvägen.

Avsikten är att lagen skall träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits av riksdagen.

MOTIVERING

1. Nuläget och de föreslagna ändringarna

1.1. Parkeringstillstånd för handikappade

I 48 § 5 mom. vägtrafiklagen (267/81) och i 53 § (182/82 och 1261/90) vägtrafikförordningen stadgas om parkeringstillstånd för handikappade. Dessutom har inrikesministeriet meddelat föreskrifter om förfarandet vid beviljande av parkeringstillstånd. Tillståndet beviljas av den lokala polisen och ges i allmänhet för fem år. Tillståndet skrivs på en av inrikesministeriet fastställd blankett.

Riksdagens trafikutskott uttalade i sitt betänkande 1/89 om regeringens proposition nr 14/1989 rd.: ”Utskottet har också diskuterat behovet att utvidga kretsen av handikappade med rätt att av polisen få tillstånd till parkering på en avgiftsbelagd parkeringsplats utan betaling och på områden där parkering är förbjuden. Utskottet anser det vara angeläget att man

undersöker möjligheterna att ge flera dylik rätt till parkering.”

Det finns ingen noggrann statistik över antalet parkeringstillstånd i Finland. I Helsingfors, där tillstånden kan antas ha den största betydelsen, finns det drygt tusen tillstånd. Dessutom parkeras det i Helsingfors mycket med andra polisnrätningars eller länsmandistrikts tillstånd. Tillståndens antal har inte givit upphov till problem i Helsingfors. Avsikten är att på samma sätt som nu i vägtrafikförordningen noggrant definiera beskaffenheten och svårighetsgraden hos sådana handikapp som berättigar till parkeringstillstånd. På så sätt ökar antalet tillstånd inte heller i framtiden så mycket att det förorsakar betydande olägenhet för övriga trafikanter eller så att det försämrar kommunernas möjligheter att planera parkeringen.

Eftersom den gällande lagen begränsar handikappets till rörelsehämmade, kan parkeringstillstånd inte beviljas för transport av synska-

dade. Med beaktande av de synskadades orienteringssvårigheter och deras relativt låga antal föreslås det i propositionen att antalet personer som kan erhålla tillstånd utvidgas till att gälla alla gravt handikappade.

Enligt europeiska transportministerkonferensens (CEMT) rekommendation från år 1977 bör en överskridning av tidsbegränsningen vid parkering tillåtas för dem som har parkeringstillstånd för handikappade. Tillståndet bör gälla även i andra länder än det land det har utfärdats. Den internationella handikappsym-bolen bör då användas.

Utländska parkeringstillstånd duger för närvarande inte i Finland. Den som innehar ett utländskt parkeringstillstånd erhåller enligt 53 § 2 mom. vägtrafikförordningen ett finländskt parkeringstillstånd genom att uppvisa sitt utländska tillstånd. Med tanke på en normal turistresa är förfarandet besvärligt. Det föreslås att stadgandet ändras i enlighet med CEMT:s rekommendation.

Enligt 48 § 5 mom. vägtrafiklagen ger ett tillstånd som beviljats en handikappad rätt att parkera på ett område där parkering förbjudits med vägmärke. Om tidsbegränsningen angetts med en tillägsskylt i samband med en skylt som anger parkeringsförbud är det enligt de nuvarande stadgandena klart att denna tidsbegränsning kan överskridas med parkeringstillstånd för handikappade. Däremot har oklarheter uppstått då tidsbegränsningen anges i samband med märket "parkeringsplats". Det har ansetts att tidsbegränsningen inte får överskridas eftersom det i detta fall är fråga om parkering på ett område där parkering tillåtits med vägmärke. En dylik skillnad i trafikreglerna är inte ändamålsenlig. Det föreslås därför i 28 b § att det i bägge fallen skall vara tillåtet att överskrida tidsbegränsningen.

Invalidtaxibilar och vanliga, särskilt för handikappade speciellt utrustade taxibilar är ofta tvungna att parkera på platser, avsedda för betald parkering, för att avhämta eller lämna av en kund. Enligt 27 § 2 mom. vägtrafiklagen skall avgift erläggas även för ett kort stannande. Å andra sidan erhålls vid sådan betalning dock inget kvitto för bokföringen. Det föreslås att dessa fordon i dessa fall befrias från avgift.

För följdriktighetens skull borde bestämmelsen om placeringen av tillståndet överföras från förordningen till lagens 28 b § på samma sätt som fallet är i fråga om placeringen av parkeringsskivan i 28 a §. Från förordningen över-

förs även stadgandet om skyldigheten att flytta fordonet på polisens uppmaning till en av polisen angiven plats, då parkeringen medför uppenbar olägenhet.

Enligt 33 § vägtrafiklagen får andra fordon än moped och cykel parkeras på gårdsgata endast på markerad parkeringsplats. Eftersom detta i vissa fall förorsakat stora svårigheter för handikappade att använda egen bil, föreslås det att innehavare av parkeringstillstånd för handikappad ges rätt att parkera även annanstans, förutsatt att detta inte medför oskälig olägenhet för användningen av gårdsgatan. På motsvarande sätt föreslås en ändring av den punkt enligt vilken körning till gårdsgata endast är tillåten för parkering på markerad parkeringsplats så, att körning blir tillåten även för parkering annanstans.

1.2. Parkeringsljus och framljus

Enligt 37 § 1 mom. vägtrafiklagen skall på fordon som stannats eller parkerats på oupplyst väg i mörker, skymning eller vid annars nedsatt sikt parkerings- eller halvljusen eller, om sådana inte finns, andra för fordonet föreskrivna ljus vara tända.

Enligt artikel 32 punkt 4 i den i Wien ingångna konventionen om vägtrafik (FördrS 30/86) får på motordrivna fordon som är stannade eller parkerade på en väg och som inte är längre än 6 meter och inte bredare än 2 meter användas även ett s.k. parkeringsljus. Parkeringsljuset är tillåtet då inget annat fordon är kopplat till fordonet.

Europeiska gemenskapens direktiv nr 76/756/EEC och ECE:s reglemente nr 48 med motsvarande innehåll förutsätter att parkeringsljus (parking lamp) tillåts i nämnda fordon. Enligt direktivet och reglementet kan parkeringsljuset installeras även genom en koppling, genom vilken framljusen och bakljusen på någondera sidan av fordonet tänds.

I propositionen föreslås att 37 § ändras så att till paragrafen fogas ett 2 mom., genom vilket parkeringsljus tillåts även i Finland. Genomförandet av förslaget är ändamålsenligt för ett förenhetligande av stadgandena angående ljus med dem som gäller inom Europeiska gemenskapen. Dessutom spar det en viss mängd energi och minskar på slitaget på lamporna.

Det ljus som närmast skall utvisa bredden på bilens framdel har i finländsk författningstext

fått benämningen "seisontavalo". I svenskspråkig lagtext används hos oss benämningen "parkeringsljus". I i Wien konventionen om vägtrafik heter det på engelska "front position (side)light". Det sistnämnda uttrycket används allmänt även på annat håll i Europa, t.ex. i Sverige används termen "främre positionslykta".

Särskilt vår svenskspråkiga term kommer att vara vilseledande sedan det ovan nämnda parkeringsljuset har tagits i bruk. Även på grund av internationell praxis är det skäl att ändra benämningen på parkeringsljuset så att det kommer att vara av samma typ som i det övriga Europa. Därför föreslås det att termen "seisontavalo", på svenska "parkeringsljus" i 36 och 37 §§ vägtrafiklagen ersätts med termen "etuvalo", på svenska "framljus".

Termen framljus används redan i trafikministeriets beslut om verkställighet av fordonsförordningen (150/83). I detta beslut används termen framljus om ljus som motsvarar nuvarande parkeringsljus på släpvagnar och släpanordningar.

1.3. Övriga ändringsförslag

Den nya terrängtrafiklagen (670/91) träder i kraft den 1 juli 1991. Efter att lagen trätt i kraft kommer antalet snöskoterleder troligen att stiga. De allvarligaste olyckorna med snöskotrar har inträffat då snöskotrarna plötsligt har kommit in på körbanan. Det är ofta svårt för en förare som kör längs en annan väg att observera en snöskoterled som bara används på vintern och trots det bildar en jämställd korsning med en annan väg, om den inte anses vara en "mindre väg" i enlighet med 14 § 3 mom. vägtrafiklagen. För klarhetens och trafiksäkerhetens skull föreslås att den som kommer från en snöskoterled till annan väg alltid skall ha väjningsplikt.

Enligt 51 § 4 mom. vägtrafiklagen uppsätts vägmärke som anger plankorsning med järnväg av den som underhåller järnvägen. Övriga anordningar för styrning av trafiken i plankorsningar uppsätts enligt samma paragraf av väghållaren. I praktiken har den som underhåller järnvägen i samarbete med väghållaren skött uppsättandet av ljus samt avstängnings- och varningsanordningar. Eftersom dessa har en åtminstone lika stor betydelse för trafiksäkerheten på järnvägarna som vägmärken som

anger plankorsning, är det oändamålsenligt att väghållaren är skyldig att uppsätta säkerhetsanordningarna. Det föreslås att stadgandet ändras så att det bättre motsvarar gällande praxis.

2. Ärendets beredning

För att korrigera bristerna angående parkeringstillstånd för handikappade och för att uppfylla av riksdagens trafikutskotts ovan nämnda uttalande uppgjorde trafikministeriet hösten 1989 som tjänsteuppdrag ett förslag till ändring av stadgandena angående parkeringstillstånd för handikappade.

Utlåtanden om förslaget begärdes från inrikesministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, bilregistercentralen, medicinalstyrelsen, Trafikskyddet, Invalidförbundet, De Synskadades Centralförbund, Suomen taxiliitto, Finlands Stadsförbund och Suomen Kunnallisliitto.

I utlåtandena förordades genomförandet av det nu föreslagna lagförslaget med små ändringar, vilka beaktats i denna proposition.

Hösten 1990 begärdes utlåtanden om ett införande av parkeringsljus från bl.a. bilregistercentralen och Trafikskyddet samt från organisationer inom bilbranschen. Utlåtandena var positiva.

Statsjärnvägarna har i ett brev som sänts till trafikministeriet föreslagit ändringen av stadgandet om uppsättande av trafikljus i plankorsning med järnväg.

3. Närmare stadganden och bestämmelser

Närmare stadganden om vilka vägmärken den som har parkeringstillstånd för handikappade får avvika från kommer att tas in i vägtrafikförordningen. I fordonsförordningen (233/82) och i trafikministeriets beslut kommer parkeringsljuset att definieras. Där kommer också att anges i vilka fordon det är tillåtet. Enligt internationell praxis kommer parkeringsljus att tillåtas främst i person- och paketbilar.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart den har antagits av riksdagen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av vägtrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i vägtrafiklagen av den 3 april 1981 (267/81) 48 § 5 mom.,
ändras 14 § 3 mom., 33 § 1 mom., 36 § 4 mom., 37 § 1 mom. och 51 § 4 mom.,
 av dessa lagrum 33 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 19 maj 1989 (449/89) och 36 § 4
 mom. sådant det lyder i lag av den 27 november 1987 (873/87), samt
fogas till lagen en ny 28 b § och till 37 §, sådant det lyder ändrad genom nämnda lag av den
 27 november 1987, ett nytt 2 mom., varvid de nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom., som
 följer:

14 §

Väjningsplikt

Föraren skall dock alltid väja för den övriga
 trafiken när han kommer in på en väg från en
 gårdsplan, parkeringsplats, servicestation eller
 något annat motsvarande område eller från en
 stig, ägoväg eller någon annan mindre väg eller
 från en snöskoterled.

28 b §

Parkeringstillstånd för handikappade

Polisen kan bevilja parkeringstillstånd för
 gravt handikappade eller för transport av gravt
 handikappade. Genom förordning bestäms
 närmare om arten och svårighetsgraden av
 handikappet. Med detta tillstånd eller med ett
 motsvarande av behörig utländsk myndighet
 beviljat tillstånd som är försett med den inter-
 nationella handikappsymbolen, får ett fordon
 parkeras

- 1) på avgiftsbelagda parkeringsplatser utan
 att avgift erläggs,
- 2) på områden där parkering är förbjuden
 genom vägmärken, enligt vad som närmare
 stadgas genom förordning,
- 3) på parkeringsplatser där den maximala
 parkeringstiden har begränsats med vägmär-
 ken, för längre tid än begränsningen.

Parkeringstillståndet skall för parkeringsti-
 den placeras på ett synligt ställe, i bilar
 innanför vindrutan.

Också taxibilar och invalidtaxibilar får stan-
 nas på avgiftsbelagda parkeringsplatser utan
 att avgift erläggs, om en handikappad passa-
 gerare skall stiga på eller av.

Om parkering som nämns i 1 mom. medför
 uppenbar olägenhet, skall fordonet på polisens
 uppmaning flyttas till en lämplig, av polisen
 anvisad plats.

33 §

Körning på gårdsgata

På gårdsgata får motordrivet fordon fram-
 föras endast vid körning till fastighet som är
 belägen vid gatan eller för parkering. Parkering
 av andra fordon än cykel, moped och fordon
 som är försett med parkeringstillstånd för
 handikappad är tillåten endast på markerad
 parkeringsplats. Parkering utanför markerad
 parkeringsplats får inte medföra oskälig olä-
 genhet för användningen av gårdsgatan.

36 §

Användning av ljus vid körning

Dimstrålkastare och dimbakljus får använ-
 das endast i dimma eller vid kraftigt regn eller
 snöfall. Dimstrålkastare får då användas i
 stället för halvljus, om framljusen samtidigt är
 tända. Dimbakljus får även användas när snö,
 damm eller slask, som rörs upp från vägen av
 draget vid körningen, väsentligt begränsar möj-
 ligheterna att urskilja fordonet bakifrån.

37 §

Användning av ljus på stannat eller parkerat fordon

Då ett fordon stannats eller parkerats på väg

i mörker eller skymning eller när sikten på grund av väderleksförhållandena eller av någon annan orsak är nedsatt, skall framljusen eller halvljusen eller, då sådana inte finns, andra för fordonet föreskrivna ljus vara tända, om vägen inte är så väl belyst att fordonet även annars tydligt kan observeras på tillräckligt avstånd.

Om ett fordon, enligt vad som närmare bestäms genom förordning, har parkerats i körbanans riktning och inga andra fordon har kopplats till det, kan i tätort i stället för de i 1 mom. nämnda ljusen användas parkeringsljus. Ljuset skall vara tätt på den sida av fordonet som är vänd mot trafiken eller, om fordonet

parkerats mitt på körbanan, på båda sidorna.

51 §

Uppsättande av trafikanordning

Vägmärke som anger plankorsning med järnväg samt trafikljus och avstängnings- och varningsanordningar vid plankorsning sätts upp av den som underhåller järnvägen.

Denna lag träder i kraft den

199 .

Helsingfors den 14 juni 1991

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Trafikminister *Ole Norrback*

Lag

om ändring av vägtrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i vägtrafiklagen av den 3 april 1981 (267/81) 48 § 5 mom.,
ändras 14 § 3 mom., 33 § 1 mom., 36 § 4 mom., 37 § 1 mom. och 51 § 4 mom.,
 av dessa lagrum 33 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 19 maj 1989 (449/89) och 36 § 4
 mom. sådant det lyder i lag av den 27 november 1987 (273/87), samt
fogas till lagen en ny 28 b § och till 37 §, sådant det lyder delvis ändrad genom nämnda lag av
 den 27 november 1987, ett nytt 2 mom., varvid de nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom.,
 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §

Väjningsplikt

Förare skall dock alltid väja för den övriga trafiken när han kommer in på väg från gårdsplan, parkeringsplats, servicestation eller annat motsvarande område eller från stig, ägoväg eller annan mindre väg.

Föraren skall dock alltid väja för den övriga trafiken när han kommer in på *en* väg från *en* gårdsplan, parkeringsplats, servicestation eller något annat motsvarande område eller från *en* stig, ägoväg eller någon annan mindre väg *eller från en snöskoterled*.

28 b §

Parkeringstillstånd för handikappade

Polisen kan bevilja parkeringstillstånd för gravt handikappade eller för transport av gravt handikappade. Med detta tillstånd, eller med ett motsvarande av behörig utländsk myndighet beviljat tillstånd som är försett med den internationella handikappsymbolen, får ett fordon parkeras

- 1) på avgiftsbelagda parkeringsplatser utan att avgift erläggs,
- 2) på områden där parkering är förbjuden genom vägmärken, enligt vad som närmare stadgas genom förordning,
- 3) på parkeringsplatser där den maximala parkeringstiden har begränsats med vägmärken, för längre tid än begränsningen.

Parkeringstillståndet skall för parkeringstiden placeras på ett synligt ställe, i bilar innanför vindrutan.

Också taxibilar och invalidtaxibilar får stannas på avgiftsbelagda parkeringsplatser utan att avgift erläggs, om en handikappad passagerare skall stiga på eller av.

Gällande lydelse

33 §

Körning på gårdsgata

På gårdsgata får motordrivnet fordon framföras endast vid körning till fastighet som är belägen vid gatan eller till markerad parkeringsplats. Parkering av andra fordon än cykel och moped är tillåten endast på markerad parkeringsplats. Parkering av cykel och moped får inte medföra oskälig olägenhet för användningen av gårdsgatan.

Föreslagen lydelse

33 §

Körning på gårdsgata

Om parkering som nämns i 1 mom. medför uppenbar olägenhet, skall fordonet på polisens uppmaning flyttas till en lämplig, av polisen anvisad plats.

På gårdsgata får motordrivnet fordon framföras endast vid körning till fastighet som är belägen vid gatan eller för parkering. Parkering av andra fordon än cykel, moped och fordon som är försett med parkeringstillstånd för handikappad är tillåten endast på markerad parkeringsplats. Parkering utanför markerad parkeringsplats får inte medföra oskälig olägenhet för användningen av gårdsgatan.

36 §

Användning av ljus vid körning

Dimstrålkastare och dimbakljus får användas endast i dimma eller vid kraftigt regn eller snöfall. Dimstrålkastare får då användas i stället för halvljus, om parkeringsljusen samtidigt är tända. Dimbakljus får även användas när snö, damm eller slask som rörs upp från vägen av draget vid körningen väsentligt begränsar möjligheterna att urskilja fordonet bakifrån.

Dimstrålkastare och dimbakljus får användas endast i dimma eller vid kraftigt regn eller snöfall. Dimstrålkastare får då användas i stället för halvljus, om framljusen samtidigt är tända. Dimbakljus får även användas när snö, damm eller slask, som rörs upp från vägen av draget vid körningen, väsentligt begränsar möjligheterna att urskilja fordonet bakifrån.

37 §

Användning av ljus på stannat eller parkerat fordon

Då fordon stannats eller parkerats på väg i mörker eller skymning och sikten på grund av väderleksförhållandena eller av annan orsak är nedsatt, skall parkerings- eller halvljusen eller, då sådana ej finns, andra för fordonet föreskrivna ljus vara tända, såvida vägen inte är så väl belyst att fordonet även annars tydligt kan observeras på tillräckligt avstånd.

37 §

Användning av ljus på stannat eller parkerat fordon

Då ett fordon stannats eller parkerats på väg i mörker eller skymning eller när sikten på grund av väderleksförhållandena eller av någon annan orsak är nedsatt, skall framljusen eller halvljusen eller, då sådana inte finns, andra för fordonet föreskrivna ljus vara tända, om vägen inte är så väl belyst att fordonet även annars tydligt kan observeras på tillräckligt avstånd.

Om ett fordon, enligt vad som närmare bestäms genom förordning, har parkerats i körbanans riktning och inga andra fordon har kopplats till det, kan i tätort i stället för de i 1 mom. nämnda ljusen användas parkeringsljus.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Ljuset skall vara tänt på den sida av fordonet som är vänd mot trafiken eller, om fordonet parkerats mitt på körbanan, på båda sidorna.

48 §

Undantagsstadganden

Rörelsehämmande som fått tillstånd av polisen har på villkor varom närmare stadgas genom förordning rätt att utan att erlägga avgift parkera fordon på avgiftsbelagd parkeringsplats och på sådant område där parkering förbjudits med vägmärke.

(upphävs)

51 §

Uppsättande av trafikanordning

Vägmärke som anger plankorsning med järnväg uppsätts av den som underhåller järnvägen.

51 §

Uppsättande av trafikanordning

Vägmärke som anger plankorsning med järnväg samt trafikljus och avstängnings- och varningsanordningar vid plankorsning sätts upp av den som underhåller järnvägen.

Denna lag träder i kraft den

199 .